

¹²Amasa leżał zboczony krwią pośrodku ruchliwej drogi. Człowiek ów zauważył, że przystaje cały lud. Odrzucił więc Amasę z drogi na pole i przykrył go płaszczem: zauważył bowiem, że każdy z przechodniów zatrzymywał się. ¹³Po usunięciu go z drogi, wszyscy szli za Joabem, aby ścigać Szebę, syna Bikriego.

¹⁴Joab przeszedł przez ziemie wszystkich pokoleń izraelskich do Abel-Bet-Maaka. Zebrali się też wszyscy sprzymierzeńcy i poszli za nim. ¹⁵Przyszedszy, oblegli Szebę w Abel-Bet-Maaka. Dokoła miasta zbudowali nasyp wznoszący się na wysokość murów. Całe wojsko, które miał Joab przy sobie, przyłożyło się do prac, zmierzających do zniszczenia murów. ¹⁶Z miasta zawołała wtedy pewna mądra kobieta: „Słuchajcie! Słuchajcie! Powiedzcie, proszę, Joabowi: Przybliż się tutaj, bo chcę z tobą pomówić”. ¹⁷Kiedy przybliżył się Joab, kobieta spytała: „Ty jesteś Joab?” Odpowiedział: „Tak, ja”. Powiedziała wtedy do niego: „Posłuchaj słów służebnicy swojej”. Odrzekł: „Słucham”. ¹⁸I mówiła dalej, co następuje: „Od najdawniejszych czasów zwykło się mówić w ten sposób: «Trzeba dokładnie zapytać w Abel, i tak niech sprawę załatwią!»” ¹⁹Należę do najspokojniejszych i najwierniejszych w Izraelu. Ty chcesz zburzyć główne miasto izraelskie. Dlaczego zamierzasz zniszczyć dziedzictwo Pana?” ²⁰Joab odrzekł: „O, daleki, daleki jestem od tego. Nie zamierzam ani burzyć, ani niszczyć. ²¹Nie tak sprawa wygląda. Jednak pewien człowiek z góry Efraima, któremu na imię Szeba, syn Bikriego, podniósł rękę na króla Dawida. Oddajcie więc jego samego, a odstąpię od miasta”. Kobieta odpowiedziała Joabowi: „Zaraz głowę jego wyrzucę ci przez mur”. ²²Udała się mądra kobieta do całego ludu. Ścięto głowę Szeby, syna Bikriego, i rzucono ją Joabowi. On zaś kazał zagrać na rogu i odstąpiono od miasta. Każdy udał się do swego namiotu. Joab tymczasem wrócił do króla w Jerozolimie.

²³Joab zamianowany został dowódcą całego wojska izraelskiego, Benajasz zaś, syn Jojady — dowódcą Keretytów i Peletytów. ²⁴Adoram został przełożonym robotników pracujących przymusowo, Jozafat, syn Achiluda, został pełnomocnikiem, ²⁵Szeja pisarzem, a Sadok i Abiatar — kapłanami. ²⁶Również Ira, pochodzący od Jaira, został kapłanem Dawida.

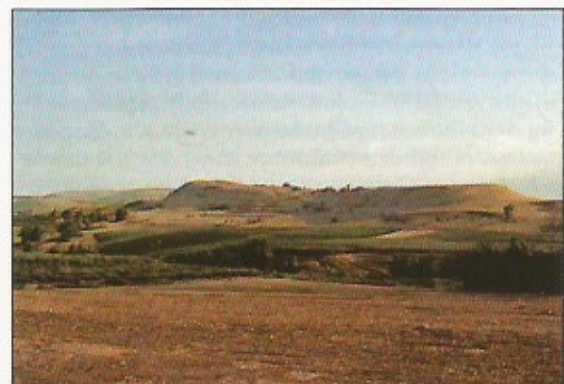

Miasto-matka, czyli główne (20,19). Określenie „matka” w odniesieniu do miast było powszechnie stosowane w Palestynie i wśród Fenicjan. Grecy ukuli termin „metropolia” („miasto matka”). Natomiast w Biblii popularniejszy jest termin „córka” dla przedmieść czy małych osad w pobliżu. „Mądra kobieta” (20,16) identyfikuje się z miastem i w pewnym sensie jest jego reprezentantką (powyżej: Kobieta pokazuje Joabowi głowę Szeby. Min., XV w. Biblia de Alba, Madryt, Palacio de Liria).

Techniki oblężnicze. 2 Sm 20,15 podaje metody stosowane przy oblężeniu miast. Budowa nasypu była konieczna, aby osiągnąć szczytu murów, zazwyczaj wysokich i solidnych. Czasami używano również pomostów lub drabin. Przedmurze było drugim pierścieniem obronnym miasta, oddzielnym od murów fosą lub wykopem. Napastnik próbował wszelkich sposobów, aby zrobić wyłom w murze lub dostać się do miasta przez podkop (albo też odcinał obleganych od źródeł wody).

Amasa (20,4). Amasa był bratankiem Dawida, który zdradził go jednak podczas buntu Absaloma. Mimo to król przebaczył mu i mianował go dowódcą wojsk w miejsce Joaba, który niedługo potem podstępnie zabił Amasę, przy ostentacyjnym okazywaniu mu zwyczajowych gestów przyjaźni i gościnności („dotykać brody”, „całować”).

Abel-Bet-Maaka (20,14). Nazwa tej miejscowości oznacza po hebrajsku „pastwisko domu Maaki”. Odpowiada dzisiejszemu Tell Abil (na zdjęciu), leżącemu w północnej Galilei, nieopodal miasta Dan. Była to kiedyś imponująca warownia, bardzo trudno dostępna. Wyrażenie: „Trzeba dokładnie zapytać w Abel, i tak niech sprawę załatwią!” (20,18), świadczy o tym, że miasto było słynne w całym Izraelu z powodu najwierniejszego zachowywania dawnych zwyczajów, świeckich i religijnych, odziedziczonych po ojcach.

Te ostatnie rozdziały o historii Dawida stanowią swego rodzaju dodatek, który zbiera w jedną całość szeregi rozmatanych i rozproszonych wydarzeń. Na początek znajduje się historia Gibeonitów, którzy — jak to zostało opisane w dziewiątym rozdziale Księgi Jozuego — przez podstęp sprzymierzyli się z Izraelem. Tego miąc do przymierze, Saul dokonał wśród nich rzezi tylko dlatego, że był innym narodem. Teraz Pan żąda od Izraela zapłaty za tę krew: trójletnia klęska głodu jest odczytana przez lud jako znak tego surowego sądu Bożego.

Dawid stara się więc ułagodzić Boga, naprawiając dawną zbrodnię, którą popełnił Saul. Gibeonici proszą o wydanie im siedmiu potomków Saula, których będzie można powiesić w ramach rekompensaty za złamanie przymerze. Powraca logika prawa odwetu: rozlana krew domaga się krwi. W ten sposób Dawid musi wydać Gibeonitom siedmiu potomków Saula: dwóch synów urodzonych z drugorzędnej żony, Ri-spy, oraz pięciu wnuków, których matka była Merab, córka Saula. Nie znalazł się jednak w tej liczbie syn Jonatana — Meribbaal, z powodu przyjaźni, jaka łączyła Dawida z jego ojcem, którą król chciał w ten sposób uszanować.

Przez kilka miesięcy, od czasu żniw (maj) aż po pierwsze jesienne deszcze (październik), które znaczą koniec kary głodu, Rispa we wznuszającym gęście matczynej miłości trwa przy zwłokach siedmiu powieszonych potomków Saula. Było to na wzgórzu, gdzie wznosi się sanktuarium Gibeonitów. Kiedyś udatam również Salomon, uznając je odtąd za sanktuarium izraelskie (1 Krl 3,4). Swoją uporczywą obecnością Rispa chce odstraszyć od zwłok dzikie zwierzęta i drapieżne plectwo. W końcu Dawid, być może pod wpływem współczucia wobec tego gestu i jakby chcąc osłabieczenie zamknąć całą tę ciężką na nim historię, decyduje o pogrzebaniu szczątków Saula i Jonatana (które znajdowały się jeszcze za Jordanem, w Jabesz w Gileadzie) oraz ciała tych siedmiu w ich grobowcu rodzinnym, na ziemi Beniamina.

W końcu mamy syntezę dotyczącą różnych bityw z Filistinami, wydarzeń z różnych okresów, jak również inne, niekiedy nie podważone osobliwych rysów informację. W pierwszej z nich Dawid, już w podsztywniku, rzykuje śmieć od ciosu włócznią (ponad 3 kg wleku, rzykuje śmieć od ciosu włócznią) przez jakiegoś braju lub miedzi), wymierzzonego weń przez jakiegoś Filistyna. Na ratunek spieszy mu jednak brat Joaba, Abisaj. W ten sposób przybywa jeszcze jeden powód, aby umocnić przewagę obu braci nad królem. W „drugiej bitywie w Gob” Goliat zostaje zabity przez Izraelię o imieniu Elchanan. Chodzi więc o wiadomość pozostającą w niezgodzie z informacjami na temat sławego pojedyńku Goliata z Dawidem. Lub też Filistyni mogli posiadać różnych obrzyków, których wcielano do wojska i którzy byli określani wspólnym mianem „Goliat”. I rzeczywiście, w ostatniej z wymienionych bityw na scenę wkracza inny monstrualnych rozmiarów obrzyk, obdarzony sześcioma pałkami u rąk i nóg. Również i on gminie, pokonany przez pewnego Izraeli-te, kuzyna Dawida.

ZEMSTA GIBEONITÓW

21

W czasach Dawida nastat głód trwający przez trzy lata z rzędu. Dawid więc radził się Pana. A Pan dat mu taką odpowiedź: „Krew pozostaje na Saulu i jego domu, bo wymordował Gibeonitów”. Król wezwał do siebie Gibeonitów i rozmawiał z nimi. Gibeonici nie wywodzili się z Izraelitów, lecz z resztek Amorytów. Chociaz Izraelici przysięgali im, jednak Saul starał się ich wytracic z powodu gortliwości o Izraela i Jude. Dawid zapytał Gibeonitów: „Co wam winieniem uczynić i czym was ułagodzić, abyscie blagosławili dziecięstwo Pańskie?” „Oswiadczyli mu Gibeonici: „Wobec Saula i jego domu nie chodzi nam o srebrno ani złoto. Nie chcemy również spowodować śmierci żadnego człowieka w Izraelu”. Zapytał: „Co powiecie, to wam uczynię”. „Odpowiedzieli królowi: „[Z powodu] człowieka, który nas niszczył i zamierzał naszą zgnębę, zebysmy przestali istnieć na całym obszarze Izraela, niech wydadzą nam siedmiu męczenników z jego potomków. Powiesimy ich wobec Pana na wzgórzu Saula, który był wybrancem Pańskim”. Król odpowiedział: „Wydam ich wam”.

Król oszczędził jednak Meribbaala, syna Jonatana, syna Saula, z powodu przysięgi złożonej wobec Pana, wiążącej Dawida i Jonatana, syna Saula. Król wziął dwóch synów Rispy, córki Ajsji, których zrodziła Saulowa: Meribbaala, pięciu synów Merab, córki Armonitego, pięciu synów Merab, córki Saula, których zrodziła Adrielewi, synowi Barzillaja z Mecholi. „Oddał ich w ręce Gibeonitów. Powiesili ich oni na wzgórzu wobec Pana. Razem zginięło ich siedmiu. Zostali straceni w pierwsze dni żniw: był to początek żniw jęczmiennych.

¹⁰Rispa, córka Ajsji, wzięła worek i rozłożywszy go na kamieniu, od początku żniw aż do zroszenia ich deszczem z nieba, nie dozwalała, by plectwo podniebne rzuciło się na nich w ciągu dnia, a dzikie zwierzęta w noc. ¹¹Zawiadomiono Dawida o tym, co zrobiła Rispa, córka Ajsji, nałożnica Saula.

¹²Dawid podążył, aby od obywateli Jabesz w Gileadzie zabrać kości Saula i kości Jonatana — jego syna, które wzięli po kryjomu z placu w Bet-Szean, gdzie zostali powieszni przez Filistynów, wtedy gdy Filistyni zadali klęskę Saulowi na wzgórzu Gilboa. ¹³Zabrał stąd kości Saula i kości jego syna Jonatana, pozbierno również kości powieszonych.

